

## **ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ**

**Кайдалова Г.О., Ларка М.І.**

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»,  
м. Харків*

Конкурентоспроможність продукції, а, отже, і життєздатність промислових підприємств багато в чому визначається станом основних фондів. При цьому до уваги слід приймати як фізичний знос обладнання, так і його моральне старіння, оскільки продукція, що виробляється на вітчизняному обладнанні поступається не тільки собівартістю, а часто і технічними характеристиками іноземним аналогам.

Саме тому виробничо-технічне переозброєння підприємства виходить на перший план, але воно вимагає значних фінансових коштів. У цьому випадку велике значення набуває вибір оптимальних джерел фінансування інвестицій.

Звичайно ж, першим джерелом коштів для оновлення обладнання є фінансові ресурси підприємства, основними складовими яких є власний прибуток і амортизаційний фонд. Однак, використання прибутку, як правило, обмежено фінансовим станом підприємства. Саме тому, в умовах обмежених можливостей використання власних фінансових ресурсів, підприємства все частіше розглядають як джерела інвестицій позикові та залучені кошти.

Однак, для підприємства можливість отримання кредиту на 10-15 років для оновлення основних фондів стає практично неможливою задачею, оскільки найчастіше банківські ставки є дуже високими. Також практично будь-який банк потребує надання застави (ліквідного майна).

Придбання обладнання в лізинг більш поширене на вітчизняних підприємствах. Але, разом з тим, ставки по лізингу в Україні не опускаються нижче 13%, а в США, наприклад, вони складають близько 4%.

Підприємства можуть бути зацікавлені в залученні іноземного капіталу. Однак, його вага в загальній структурі джерел інвестицій в основний капітал знаходиться на низькому рівні. Найімовірніше, це пов'язано з недостатнім розвитком нормативно-правової бази, що регулює інвестиційні процеси, а також невизначеністю економічної ситуації в країні.

Певний обсяг інвестицій в основний капітал спрямовує і держава. Проте, на дане джерело може претендувати обмежене коло підприємств. Переваги надаються державним структурам, підприємствам, що мають найбільш важливе значення в господарському житті регіону чи країни в цілому.

Але, незважаючи на велику кількість альтернатив для формування інвестиційних ресурсів, їх використання підприємством обмежено певними факторами: структурою активів, їх ліквідністю, розміром підприємства (чим воно менше, тим більше ресурсів можна задовольнити власними джерелами), відношенням до ризику (при неприйнятті високих ризиків значна частина інвестицій формується з власного капіталу).